

Fpa[®]

Barnfamiljer

Kort och lättläst | 2024

Innehåll

FPA:s stöd för barnfamiljer	3
Innan barnet föds	6
Föräldradagpenningar under familjeledighet	8
Barnvårdsstöd efter familjeledigheten	16
Om ett barn blir sjukt	21
Underhållsstöd	22
Ansökan och utbetalning	24
FPA till din tjänst	27

Lättläst

LL-Center har beviljat den här broschyren symbolen för lättläst. Symbolen betyder att broschyren är lätt att läsa och förstå.

I broschyren finns den viktigaste informationen, men alla detaljer finns inte med.

Du hittar mer information på FPA:s webbplats.

Du kan också ringa FPA och fråga råd.

FPA:s stöd för barnfamiljer

I den här broschyren kan du läsa om de stöd som barnfamiljer kan få från FPA. Tack vare FPA:s stöd kan föräldrarna vara hemma med sitt barn under de viktiga första månaderna.

I broschyren kan du läsa om de stöd som barnfamiljer kan få från FPA under graviditeten och efter att barnet har fötts.

Du kan också läsa om hur FPA stöder vården av barnet och ersätter de utgifter som beror på barnet.

I slutet av broschyren hittar du anvisningar för att ansöka om stöden för barnfamiljer.

Broschyren gäller för år 2024.

Mer information på nätet och per telefon

Du hittar lättläst information om FPA-stöd på www.fpa.fi/lattlast

Du hittar mer information om stöd för barnfamiljer på webbsidan (inte på lättläst) www.fpa.fi/barnfamiljer

Om du har frågor kan du ringa servicenumret **020 692 226**

Vem kan få stöd för barnfamiljer?

Du kan få stöd för barnfamiljer från FPA om du är fast bosatt i Finland.

Om du bor i Finland bara en kort tid kan du i allmänhet inte få stöd från FPA.

Ibland kan FPA betala stöd också till personer som bor i ett annat land men som arbetar i Finland.

Om du har bott utomlands eller om du tänker flytta utomlands ska du kontakta FPA och fråga vilka stöd du då har rätt till. Om du flyttar från Finland eller vistas utomlands en kort tid kan det inverka på de stöd som FPA betalar.

På Åland är vissa stöd annorlunda än i övriga Finland. Din hemkommun kan berätta mer om detta.

Vilka stöd kan barnfamiljer få?

FPA:s stöd till barnfamiljer är

- moderskapsunderstöd
- föräldradagpenningar
 - graviditetspenning
 - särskild graviditetspenning
 - föräldrapenning
 - faderskapspenning, om den beräknade tiden för barnets födelse var före 4.9.2022
- barnbidrag
- barnavårdsstöd
 - stöd för hemvård
 - flexibel vårdpenning
 - stöd för privat vård
 - partiell vårdpenning
- stöd för ett sjukt barn eller ett barn med funktionsnedsättning
- underhållsstöd.

Barnfamiljer kan också få andra stöd

Ta också reda på om du kan få andra stöd från FPA. Familjer kan till exempel ha rätt till stöd för boende, stöd till studerande, stöd till värnpliktiga, arbetslöshetsförmåner och ersättningar vid sjukdom. Du kan läsa om de här stöden i FPA:s andra broschyrer.

Innan barnet föds

Om du väntar barn, kontakta först rådgivningen. När graviditeten har pågått en tid kan du ansöka om FPA-stöd, till exempel moderskapsunderstöd. Från FPA får man också barnbidrag, FPA-kort och olika stöd för vård av barn.

Rådgivningen hjälper gravida och barnfamiljer

Om du är gravid ska du kontakta rådgivningen. Rådgivningen hör till välfärdsområdets tjänster, och de är gratis.

På rådgivningen får familjen råd om graviditet och förlossning. Dessutom följer rådgivningen upp hur mamman och barnet mår.

Mamman ska gå på en hälsoundersökning på rådgivningen i början av graviditeten, senast under den 18:e graviditetsveckan. När din graviditet har pågått minst 22 veckor (154 dagar) får du ett graviditetsintyg från rådgivningen. Du behöver intyget när du ansöker om stöd hos FPA.

Moderskapsunderstöd

När du har varit gravid i 5 månader kan du ansöka om moderskapsunderstöd. Du kan välja mellan en moderskapsförpackning eller 170 euro. I moderskapsförpackningen finns babykläder och olika produkter som du behöver när du sköter din baby.

Ansök om moderskapsunderstöd senast 2 månader före den beräknade tidpunkten för barnets födelse.

Barnbidrag

FPA betalar barnbidrag för varje barn. Barnbidraget betalas i allmänhet till mamman, pappan eller någon annan vårdnadshavare. Barnbidraget betalas till slutet av den månad då barnet fyller 17 år.

Barnbidraget betalas enligt antalet barn:

- för ett barn cirka 95 euro per månad
- för två barn cirka 200 euro per månad
- för tre barn cirka 334 euro per månad
- för fyra barn cirka 507 euro per månad
- för fem barn cirka 699 euro per månad.

För barn under 3 år betalas ett högre barnbidrag från och med 1.4.2024. Förhöjningen är 26 euro per månad.

Ensamförsörjare får barnbidraget höjt med cirka 73 euro i månaden för varje barn.

Barnbidraget är skattefritt.

Kom ihåg att ansöka om barnbidrag. Du kan ansöka om barnbidrag redan innan barnet har fötts eller efter att det har fötts.

FPA-kortet

När ett barn föds i Finland skickar sjukhuset information om barnet till befolkningsregistret. Därifrån skickas informationen till FPA. Barnet får en personbeteckning.

När barnet har fått ett namn får det ett FPA-kort, alltså ett sjukförsäkringskort. Kortet skickas hem per post.

Föräldradagpenningar under familjeledighet

Den förälder som är gravid kan bli graviditetsledig redan innan barnet har fötts.

Efter att barnet har fötts

får båda föräldrarna vara hemma med barnet.

För den här tiden betalar FPA föräldradagpenningar för att trygga familjens inkomst.

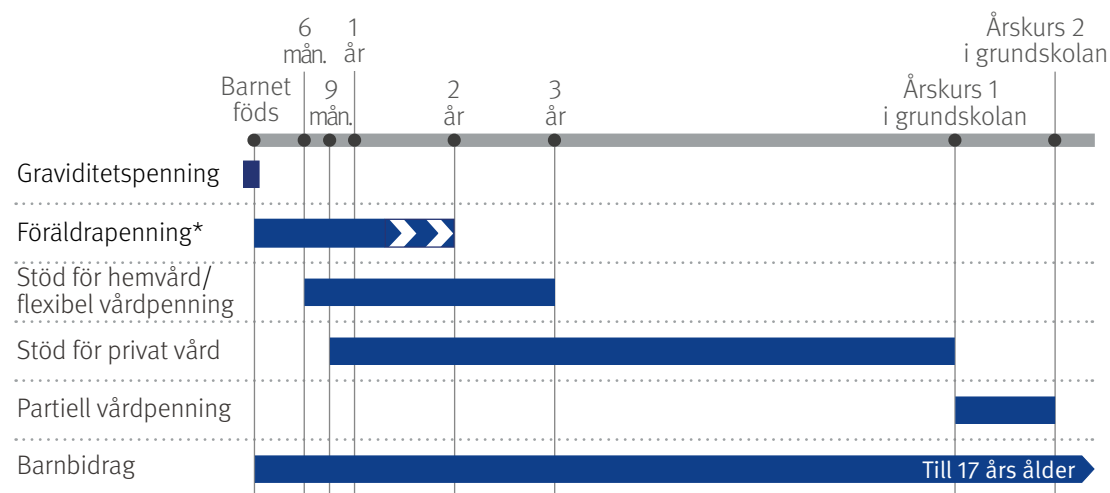
Familjeledigheter och stöd

När kan man få stöd?

På bilden här nedanför ser du vilka stöd FPA betalar när det första barnet föds och när barnet växer upp.

Överst ser du barnets ålder.

Balkarna visar vilka stöd FPA betalar och när.

* Föräldrarna kan få föräldradagpenningar samtidigt i högst 18 vardagar.

Föräldradagpenningarna kan tas ut i perioder av olika längd tills barnet fyller 2 år.

Ledigheten delas mellan föräldrarna.

Ledigheten kan tas ut i perioder och turvis.

Graviditetspenning

Den förälder som är gravid kan ta ut graviditetsledighet tidigast 30 vardagar, alltså cirka 5 veckor, före barnets beräknade födelsedatum.

Under graviditetsledigheten får föräldern graviditetspenning. Den betalas för 40 vardagar, alltså cirka 6,5 veckor.

Du kan ansöka om graviditetspenning när graviditeten har pågått 154 dagar, alltså 22 veckor.

Du får ett graviditetsintyg från rådgivningen.

Du behöver intyget som bilaga till din ansökan.

FPA betalar graviditetspenning i efterhand för högst 2 månader.

Du kan ansöka om föräldrapenning med samma ansökan.

Innan du ansöker ska du fråga din arbetsgivare om du får lön när du är graviditetsledig.

Kom ihåg att meddela din arbetsgivare att du tänker bli graviditetsledig senast 2 månader innan ledigheten börjar.

Särskild graviditetspenning

Om du har ett arbete där du blir utsatt för strålning, kemiska ämnen eller smittsamma sjukdomar kan du bli borta från ditt arbete genast när du är gravid.

I sådana fall får du särskild graviditetspenning.

När barnet har fötts fortsätter graviditetsledigheten cirka 1–2 veckor. För den tiden betalas graviditetspenning till barnets mamma.

Föräldrapenning

Du kan börja din föräldraledighet när barnet har fötts. Vilken som helst av föräldrarna kan vara föräldraledig. Föräldrarna kan också vara lediga turvis.

Föräldraledigheten är 320 vardagar, alltså cirka 14 månader.

Av de här dagarna får båda föräldrarna ta ut hälften var, alltså 160 dagar.

Av sina dagar kan en förälder ge 0–63 dagar till den andra föräldern, alltså högst 10,5 veckor.

FPA betalar föräldrapenning under föräldraledigheten. Föräldrarna kan ta ut ledigheten i olika långa perioder tills barnet fyller 2 år.

Du ska ändå komma överens med din arbetsgivare om när du tar ut din föräldraledighet.

Kontrollera med din arbetsgivare om du får lön under föräldraledigheten.

Om du får lön betalar FPA föräldrapenningen till din arbetsgivare.

En familj som får tvillingar får föräldrapenning för ytterligare 84 vardagar, alltså cirka 14 veckor till.

En förälder som ensam tar hand om sitt barn kan använda alla 320 vardagar och vara föräldraledig längre. Föräldern kan ge högst 126 föräldrapenningsdagar till en annan person som vårdar barnet. Ett krav är att det inte har fastställts någon annan förälder för barnet och att föräldern inte har en partner som kan få föräldrapenning.

Ansök om föräldrapenning i tid. FPA betalar föräldrapenning i efterhand för högst 2 månader.

Ansök om föräldrapenning också för den tid som din arbetsgivare betalar lön.

Partiell föräldrapenning

Om du sköter barnet en del av dagen och arbetar deltid kan du få partiell föräldrapenning.

Partiell föräldrapenning är hälften av full föräldrapenning.

Du kan få partiell föräldrapenning, om du arbetar högst 5 timmar per dag. När du är partiellt föräldraledig en dag har du använt en halv föräldrapenningsdag.

Stöd till adoptivföräldrar

FPA stöder adoptivföräldrar och biologiska föräldrar på ungefär samma sätt.

Adoptivföräldrar kan inte få graviditetspenning, men de får föräldrapenning sammanlagt 320 vardagar. Föräldrapenning kan betalas från den dag då du får adoptivbarnet i din vård.

Om du adopterar ett barn från ett annat land kan du ansöka om adoptionsbidrag hos FPA.

Faderskapspenning

Informationen om faderskapspenning gäller bara familjer där

- barnet beräknades födas före 4.9.2022
- ni tog ett adoptivbarn i er vård 30.7.2022 eller tidigare.

Om barnet föddes senare eller om ni tog adoptivbarnet i er vård senare, kan den ena föräldern få föräldrapenning.

Läs om föräldrapenning på sidorna 10–11.

Pappan kan vara pappaledig i 54 vardagar, alltså cirka 9 veckor. FPA betalar faderskapspenning under pappaledigheten.

Av den här tiden kan pappan vara ledig samtidigt som barnets mamma 1–18 vardagar, alltså högst 3 veckor. Du kan ta ut den här delen av pappaledigheten på en gång eller uppdelad på högst fyra perioder.

Om du redan har varit pappaledig i 18 vardagar, kan du vara ledig i 36 vardagar till. Du kan använda resten av ledigheten när tiden med föräldrapenning har tagit slut.

Du kan ta ut hela ledigheten på en gång eller uppdelad på två perioder. Om du ännu inte alls har varit ledig kan du vara ledig alla 54 vardagar på en gång.

Om familjen får tvillingar betalar FPA faderskapspenning för ytterligare 18 vardagar. I sådana fall kan pappan vara ledig samtidigt som mamman eller efter att betalningen av föräldrapenningen tagit slut.

Ta ut din pappaledighet innan barnet är 2 år. Du kan ansöka om faderskapspenning i efterhand. Ansök ändå om faderskapspenning innan barnet fyller 2 år och 2 månader.

Meddela din arbetsgivare att du tänker vara pappaledig senast 2 månader innan ledigheten börjar.

Om du är ledig 1–12 vardagar räcker det om du meddelar arbetsgivaren detta 1 månad innan du börjar ledigheten.

Du kan ansöka om faderskapspenning också om du är till exempel företagare, arbetslös eller studerande.

Hur mycket stöd får man?

Föräldradagpenningens belopp beräknas utifrån årsinkomsterna.

Din årsinkomst är dina inkomster under 12 månader.

Om du har rätt att få stöd till exempel från maj 2024 beräknar FPA stödets belopp utifrån dina inkomster för tiden 1.4.2023–31.3.2024.

Stödet är alltid lägre än lönen.

Vanligen är stödet cirka 70 procent av inkomsterna.

Om du har studerat, varit sjuk eller utan arbete påverkar det också hur stort stöd du får. Det lägsta beloppet är 31,99 euro per dag, alltså cirka 800 euro per månad. Så mycket får till exempel studerande.

Du betalar skatt på föräldradagpenningarna.

Om du har ett arbete tjänar du in pension och semester när du är föräldraledig.

Om du får lön för den tid då du är föräldraledig betalar FPA stödet till din arbetsgivare.

Barnavårdsstöd efter familjeledigheten

Efter föräldraledigheten eller mellan perioder av föräldrapenning kan du

- få stöd för hemvård, om barnet inte deltar i kommunal småbarnspedagogik
- få stöd för hemvård eller stöd för privat vård, om barnet deltar i privat småbarnspedagogik.

Du kan också få flexibel vårdpenning, om du arbetar högst 30 timmar i veckan och du inte får föräldradagpenning. Barnavårdsstöd betalas inte för kortare perioder än en månad.

Stöd för hemvård

Man kan ansöka om stöd för hemvård om ett barn som är under 3 år vårdas någon annanstans än inom kommunal småbarnspedagogik, till exempel hemma.

Vårdaren kan vara barnets förälder eller någon annan, till exempel en far- eller morförälder eller en anställd vårdare.

Du kan bli vårdledig och få stöd för hemvård när det har gått 160 vardagar sedan barnet föddes. Då är barnet cirka 6 månader.

Det är inte möjligt att få stöd för hemvård om barnet deltar i kommunal småbarnspedagogik.

Stödet för hemvård består av en vårdpenning och ett vårdtillägg. En del kommuner betalar dessutom ett kommuntillägg.

Vårdpenningen är

- cirka 378 euro per månad för ett barn under 3 år
- cirka 113 euro per månad för alla övriga barn under 3 år
- cirka 73 euro per månad för varje barn över 3 år som ännu inte är i skolåldern.

Vårdtillägg får man för bara ett barn. Beloppet är högst cirka 202 euro per månad. Vårdtilläggets belopp beror på föräldrarnas inkomster.

En del kommuner betalar ett kommuntillägg. Kontakta din hemkommun eller FPA och ta reda på om du kan få kommuntillägg.

Du betalar skatt på stödet för hemvård.

Stöd för privat vård

Du kan få stöd för privat vård om du anställer en dagvårdare eller om ditt barn har en plats inom den privata småbarnspedagogiken. Man kan få stöd för privat vård om barnet har fyllt 9 månader men är under skolåldern. Du kan inte få stöd för privat vård om barnet deltar i kommunal småbarnspedagogik.

Stödet för privat vård består av en vårdpenning och ett vårdtillägg. Vissa kommuner kan dessutom betala ett kommuntillägg.

Vårdpenningens belopp är cirka 192 euro per månad. Om barnet är i förskoleåldern och deltar i småbarnspedagogik på deltid är vårdpenningen cirka 71 euro per månad.

Förutom vårdpenningen kan du få ett vårdtillägg. Vårdtilläggets belopp är högst 266 euro per månad. Vårdtilläggets storlek beror på inkomsterna. Om du får den lägre vårdpenningen är också vårdtillägget lägre.

FPA betalar stödet för privat vård till den vårdare som du anställt eller till den privata småbarnspedagogiken.

Du betalar skatt på stödet för privat vård.

Flexibel vårdpenning

Du kan få flexibel vårdpenning om du arbetar högst 30 timmar i veckan och sköter ditt barn en del av tiden. FPA betalar flexibel vårdpenning för ett barn under 3 år.

Flexibel vårdpenning kan betalas till båda föräldrarna. Då ska de båda ha kortare arbetstid än vanligt. De ska sköta barnet under olika tider eller olika dagar.

Hur stor flexibel vårdpenning du får beror på hur mycket du arbetar. Den flexibla vårdpenningen är antingen cirka 269 euro per månad eller cirka 179 euro per månad beroende på hur mycket du arbetar i medeltal per vecka.

Du kan få flexibel vårdpenning för bara ett barn åt gången.

Du betalar skatt på den flexibla vårdpenningen.

Partiell vårdpenning

Du kan få partiell vårdpenning om du arbetar högst 30 timmar i veckan för att sköta ditt barn resten av tiden. FPA betalar partiell vårdpenning för barn i årskurs 1 och 2. Den partiella vårdpenningen är cirka 108 euro per månad. Du betalar skatt på den partiella vårdpenningen.

Du kan få partiell vårdpenning för bara ett barn åt gången.

En förälder kan inte få både partiell och flexibel vårdpenning.

Om ett barn blir sjukt

Om ditt barn blir sjukt kan du ta barnet till en hälsocentral eller en privatläkare.

FPA betalar ersättning för en del av en privatläkares arvode. Dessutom ersätter FPA en del av kostnaderna för läkemedel. Däremot ersätter FPA inte behandlingar som ges på en hälsocentral.

Tillfällig vårdledighet

Om ditt barn under 10 år får till exempel en förkylning kan du ta ledigt från jobbet för att kunna sköta barnet. Det kallas tillfällig vårdledighet.

Den tillfälliga vårdledigheten är högst 4 dagar. De flesta arbetsgivare betalar lön för den tiden. FPA betalar inte stöd för den här tiden.

Vård av barn med en svår sjukdom eller funktionsnedsättning

FPA stöder vården av barn som har en svår sjukdom eller en funktionsnedsättning.

FPA:s stöd och tjänster är

- specialvårdspenning till en förälder som sköter ett barn under 16 år
- handikappbidrag för personer under 16 år
- krävande medicinsk rehabilitering.

Du kan läsa om de här stöden i broschyrerna

- Sjukdom och handikappbidrag
- Rehabilitering.

Underhållsstöd

Om föräldrarna skiljer sig kan de bestämma att barnet stannar hos den ena av föräldrarna. Då ska den förälder som inte bor tillsammans med barnet betala underhållsbidrag till den förälder som barnet bor hos. Den förälder som inte bor med barnet kallas underhållsskyldig.

I vissa fall betalar föräldern inte något underhållsbidrag, eller så finns det ingen förälder som är underhållsskyldig. I sådana fall kan FPA betala underhållsstöd till den förälder som barnet bor hos.

FPA betalar underhållsstöd om

- den underhållsskyldiga inte betalat underhållsbidrag
- underhållsbidraget är mindre än underhållsstödet på grund av den underhållsskyldigas låga inkomster
- föräldern ensam har adopterat barnet
- faderskapet för barnet inte har fastställts
- en mamma eller pappa har fastställts för barnet, men något underhållsbidrag inte har kunnat fastställas.

Underhållsstödet är cirka 196 euro per månad för varje barn. Det är skattefritt.

Information till dig som är underhållsskyldig

Om FPA betalar underhållsstöd kräver FPA tillbaka obetalda underhållsbidrag av dig. Det kallas för underhållsbidragsskuld.

Om du på grund av din ekonomiska situation inte kan betala din underhållsbidragsskuld till FPA kan du ansöka om betalningsbefrielse hos FPA.

Ansökan och utbetalning

Du kan ansöka om stöd för barnfamiljer på nätet:

www.fpa.fi/mittfpa

Läs i ansökan vilka bilagor som du måste lägga till din ansökan. Du kan skicka bilagorna på nätet.

Du kan också ansöka om stöd med en pappersblankett. Du kan hämta blanketten på en FPA-byrå eller skriva ut den på nätet:

www.fpa.fi/blanketter

FPA:s postadress är

FPA

PB 10

00056 FPA

Du kan sköta nästan alla dina FPA-ärenden också per telefon.

När FPA har behandlat din ansökan får du beslutet per post. I beslutet står stödets belopp, motiveringarna för beslutet och utbetalningsdagen.

Du får ett beslut också om du inte kommer att få något stöd.

FPA betalar in stödet på ditt bankkonto.

Barnbidraget kommer vanligen in på kontot den 26:e varje månad.

Om bankerna är stängda då eller om betalningsdagen är efter en helgdag betalas barnbidraget ut redan tidigare.

Meddela FPA om din situation förändras

Om ditt liv förändras kan det påverka de stöd som du får från FPA.

Förändringarna kan till exempel gälla hur du bor, dina inkomster, ditt arbete eller din familj.

Kom ihåg att meddela förändringarna till FPA.

Du kan göra det på nätet, per telefon eller på en FPA-byrå.

Det är på ditt ansvar att FPA har rätt information om dig. Då betalas stödet ut till rätt belopp.

Om FPA:s beslut är felaktigt

Om du tycker att FPA:s beslut är felaktigt kan du söka ändring i beslutet.

Tillsammans med beslutet

får du anvisningar om hur man söker ändring.

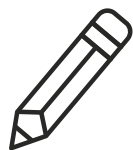
Om du har frågor om beslutet ska du först kontakta FPA.

På nätet kan du

- ansöka om förmåner
- skicka bilagor
- skicka meddelanden
- meddela förändringar
- be att en förmån dras in
- se i vilket skede av handläggningen din ansökan är.

Anteckningar

FPA till din tjänst

På nätet

Läs om FPA:s förmåner
på lätt svenska:

www.fpa.fi/lattlast

Beräkna belopp:
www.fpa.fi/berakningar

Sköt FPA-ärenden:
www.fpa.fi/mittfpa

Logga in i nättjänsterna

MittFPA och tidsbokningen
kräver inloggning.
För det behöver du bankkoder
eller mobilcertifikat.

Hjälp med att sköta ärenden

Du kan få hjälp med att sköta
dina ärenden på nätet:
www.fpa.fi/digestod

Du kan ge en annan person tillstånd
att sköta dina FPA-ärenden:
www.fpa.fi/for-nagon-annan

Om du inte kan finska, svenska
eller engelska kan du få tolkning:
www.fpa.fi/tolkning

Service på samiska språk:
www.kela.fi/saame

Per telefon

Telefontjänsten är öppen
måndag–fredag klockan 9–16.

Arbetslöshet..... 020 692 230

Boende..... 020 692 230

Föräldraskap..... 020 692 226

Indrivning..... 020 634 4940

Internationella situationer
(måndag–fredag
klockan 10–15) 020 634 0300

Pensioner..... 020 692 222

Rehabilitering
och handikappbidrag 020 692 225

Sjukdom och kort..... 020 692 224

Studier och värnplikt..... 020 692 229

Utkomststöd..... 020 692 227

När du ringer FPA eller står i kö
betalar du en avgift enligt prislistan
för ditt telefonabonnemang.
Läs mer: **www.fpa.fi/ring-fpa**

Boka telefontid

Boka en telefontid per telefon
eller på nätet:
www.fpa.fi/boka-tid

På ett serviceställe

Se adresser och öppettider:
www.fpa.fi/sok-servicestalle

FPA på lätt svenska

Webbsidor:

www.fpa.fi/lattlast

Broschyrer:

Allmänt bostadsbidrag

Arbetslöshet

■ **Barnfamiljer**

Flytta till eller från Finland

Pensioner och andra stöd för pensionstagare

Rehabilitering

Sjukdom och handikappbidrag

Studerande och värnpliktiga

Utkomststöd

Du kan hämta broschyrer på FPA-byråerna.

FPA:s broschyrer finns även på finska.

De broschyrer som översatts till andra språk

finns på FPA:s webbplats: **www.fpa.fi/andra-sprak**